

KDYŽ TEČE KREV

STEPHEN KING

KDYŽ
TEČE KREV

 Beta
Nakladatelství

Copyright © 2020 by Stephen King

Published by agreement with the author and the author's agents,
The Lotts Agency, Ltd.

Translation © Linda Bartošková, 2021

Original English title: IF IT BLEEDS

Copyright © for Czech edition Pavel Dobrovský – BETA s.r.o., 2021

All rights reserved. (Všechna práva vyhrazena.)

ISBN 978-80-7593-252-5

Se vzpomínkou na Russe Dorra
Chybíš mi, šéfe.

OBSAH

Telefon pana Harrigana	9
Chuckův život	79
Když teče krev	127
Krysa	275
Autorova poznámka	345

TELEFON PANA HARRIGANA

Moje rodné městečko byla spíš osada se zhruba šesti stovkami obyvatel (a je to tak dodnes, i když tam už nebydlím), ale měli jsme internet jako ve velkých městech, takže jsme s otcem dostávali stále méně osobních dopisů. Pan Nedeau nám obvykle nosil jenom týdeník *Time*, letáky adresované Občanovi nebo Naším přátelským sousedům a pak měsíční účty. Ale počínaje rokem 2004, kdy jsem dovršil devět let a začal pracovat pro pana Harrigana, co bydlel kousek od nás na kopci, jsem mohl každý rok počítat s nejméně čtyřmi obálkami, s ručně psanou adresou a určenými přímo mně. V únoru v ní bylo přání k Valentýnu, v září přání k narozeninám, v listopadu přání ke Dni díkůvzdání a pak vánoční přání, které dorazilo těsně před svátky nebo hned po nich. Ke každému přání byl přiložený stírací los za dolar z Mainské státní loterie a text zněl vždycky stejně: *Vše nejlepší přeje pan Harrigan*. Prosté a zdvořilé.

Můj otec reagoval také vždycky stejně: zasmál se a dobromyslně zakoulel očima.

„Je to škudlil,“ prohodil táta jednoho dne. To mi mohlo být tak jedenáct, pár let poté, co ta přání začala chodit. „Platí tě mizerně a dává ti mizerné prémie – stírací Štěstička od Howieho.“

Poukázal jsem na to, že jeden z těch čtyř losů obvykle vyhraje několik babek. Když se to stalo, vybral mi je u Howieho táta, protože nezletilí nesměli hrát loterii, i když se ty losy občas přihazovaly zdarma k nákupu. Jednou se mi povedla pořádná trefa a vyhrál jsem pět dolarů, takže jsem tátu poprosil, aby mi koupil dalších pět stíracích losů za dolar. Odmítl s tím, že kdyby podporoval moji závislost na hazardu, moje matka by se obracela v hrobě.

„Už tak je dost zlé, že to dělá Harrigan,“ bručel táta. „Kromě toho by ti měl platit *sedm* dolarů za hodinu. Možná i osm. Bůh ví, že by si to mohl dovolit. Pět dolarů je možná podle zákona, protože jsi ještě kluk, ale dalo by se to považovat za zneužívání dětí.“

„Já pro něho pracuju rád,“ namítl jsem. „A mám rád i jeho, tati.“

„To chápu,“ řekl, „a to, že mu předčítáš a pleješ květinovou zahrádku, z tebe nedělá Olivera Twista jedenadvacátého století, ale stejně je lakomec. Překvapuje mě, že je ochotný cálovat poštovně za ta přání, když to od jeho poštovní schránky k té naší nemůže být víc než čtvrt míle.“

Seděli jsme na naší přední verandě, když jsme vedli tenhle rozhovor a popíjeli ze sklenic sprite, a táta píchl palcem směrem nahoru po naší cestě (nezpevněné, jako většina cest v Harlow) k domu pana Harrigana. Což byl vyložený palác, protože měl uvnitř bazén, zimní zahradu, prosklený výtah, v němž jsem se k smrti rád vozil, a vzadu skleník, kde dřív bývala stáj pro dojnice (ta tam stála, ještě než jsem se narodil, ale táta si to dobře pamatoval).

„Přece víš, že ho hrozně trápí artritida,“ bránil jsem ho. „Teď už si někdy bere dvě hůlky místo jedné. Kdyby měl dojít až sem dolů, zabilo by ho to.“

„Tak by ti mohl to zatracené přání prostě dát do ruky,“ řekl táta. Nemyslel to nijak jízlivě, většinou to bylo jen škádlení. Vycházeli s panem Harriganem docela dobře. Můj táta vycházel dobře s každým v Harlow. Nejspíš díky tomu byl dobrý prodejce. „Bůh ví, že jsi tam nahoře dost často.“

„To by nebylo totéž,“ usoudil jsem.

„Ne? Proč ne?“

Neuměl jsem to vysvětlit. Měl jsem bohatou slovní zásobu, díky všemu tomu předčítání, ale malé životní zkušenosti. Věděl jsem prostě, že se mi líbí ta přání dostávat, těšit se na ně a na los, který jsem si vždycky seškrábal svým desetníkem pro štěstí, a na vzkaz napsaný jeho staromódní kurzívou: *Vše nejlepší přeje pan Harrigan*. Když se dnes ohlédnu, vybaví se mi slovo *obřadnost*. Bylo to podobné, jako když si pan Harrigan vždycky vzal jednu ze svých úzkých černých vázanek, když jsme spolu jeli do města, přestože pak skoro vždycky zůstal sedět za volantem svého skromného fordu a četl si *Financial Times*, zatímco já šel do obchodu IGA a nakoupil tam věci podle jeho nákupního seznamu. Pokaždé na něm bylo hovězí v konzervě a tučet vajec. Pan Harrigan občas tvrdil, že jakmile člověk dosáhne určitého věku, dokáže bez problémů přežít na vajíčkách a hovězí konzervě. Když jsem se ho zeptal, jaký to je věk, odpověděl šedesát osm.

„Když už jednomu bylo šedesát osm,“ říkal, „nepotřebuje vitamíny.“

„Opravdu?“

„Ne,“ usmál se. „To říkám jenom proto, abych si zdůvodnil svoje mizerné stravovací návyky. Už jsi objednal to satelitní rádio do auta, nebo ne, Craigu?“

„Objednal.“ Z tátova domácího počítače, protože pan Harrigan žádný neměl.

„Tak kde je? Tady chytím jenom toho zatraceného žvanila Limbauga.“

Ukázal jsem mu, jak si naladí rádio XM. Otáčel knoflíkem přes stovku stanic, až našel jednu se zaměřením na country. Zrovna hráli „Stand By Your Man“, Stůj při svém muži.

Z té písničky mi pořád naskakuje husí kůže a zřejmě to tak bude vždycky.

Když jsem tehdy jako jedenáctiletý seděl s tátou na verandě, kde jsme popíjeli sprite a dívali se nahoru na ten barák (přesně tak mu místní říkali: barák, jako by to byla věznice Shawshank), řekl jsem jenom: „Dostávat papírovou poštu je super.“

Táta zakroutil očima, jak to dělával: „*E-mail* je super. A mobilní telefony. Tyhle věci mi připadají jako zázrak. Ty jsi moc mladý na to, abys to pochopil. Kdybys vyrůstal jenom se společnou pevnou linkou, na kterou jsou napojené další čtyři domy – včetně paní Edelsonové, která nikdy nezavře klapačku –, možná bys to viděl jinak.“

„Kdy budu moct mít mobil?“ To byla otázka, kterou jsem toho roku vznášel často, a ještě častěji poté, co přišly do prodeje první iPhony.

„Až rozhodnu, že jsi dost velký.“

„No jasně, tati.“ Tentokrát jsem zakroutil očima já, což ho rozesmálo. Pak zvažněl.

„Chápeš, jak je John Harrigan bohatý?“

Pokrčil jsem rameny. „Vím, že mu patřily nějaké továrny.“

„Patřilo mu toho mnohem víc než továrny. Než odešel do důchodu, byl hlavoun jedné společnosti, co se jmenuje Oak Enterprises. Té patřila lodní dopravní společnost, obchodní centra, řetězec kin, telekomunikační společnosti a já nevím, co ještě. Na Velké tabuli patřil Oak k největším.“

„Na jaké Velké tabuli?“

„Co je na burze. To je hazard pro bohaté lidi. Když Harrigan všechno prodal, tak se ten obchod objevil nejenom v ekonomické sekci *New York Times*, ale i na titulní straně. Ten chlap, který jezdí v šest roků starém fordu, bydlí na konci polňačky, platí ti pět babek za hodinu a čtyřikrát ročně ti

pošle dolarový stírací los, sedí na víc než miliardě dolarů.“ Táta se zakřenil. „A můj nejhorší oblek, který by mě tvoje matka, kdyby ještě žila, donutila odnést do charity, je lepší než ten, který on nosí do kostela.“

Přišlo mi to všechno zajímavé, zvláště představa, že pan Harrigan, který nemá laptop a dokonce ani televizi, kdysi vlastnil telekomunikační společnosti a kina. Vsadil bych se, že do kina ani nikdy nezašel. Byl to, čemu táta říkal luddita, což znamená (kromě jiného) člověk, který nemá rád elektrické přístroje. To satelitní rádio byla výjimka, protože měl rád country hudbu a nesnášel všechny ty reklamy na WOXO, což byla jediná country stanice, jakou jeho autorádio umělo naladit.

„Víš, kolik je miliarda, Craigu?“

„Sto milionů, že?“

„Spíš tisíc milionů.“

„Téda,“ řekl jsem, ale jen proto, že se to zřejmě očekávalo. Uměl jsem si představit pět babek a ještě tak pět stovek, protože tolik stál ojetý skútr, který prodávali na Deep Cut Road a o němž jsem snil, že mi bude patřit (leda tak v tom snu), a teoreticky jsem tušil, co obnáší pět tisíc, protože zhruba tolik táta vydělával každý měsíc jako prodejce v Parmeleauových traktorech a těžké strojní technice v Gates Falls. Tátovu fotku každou chvíli věšeli na zeď jako Prodavače měsíce. Tvrdil, že o nic nejde, ale já věděl svoje. Když dostal Prodavače měsíce, šli jsme na oběd k Marcelovi, což byla nóbl francouzská restaurace v Castle Rocku.

„Téda, to je ten pravý výraz,“ souhlasil táta a pozvedl sklenici směrem k velkému domu na kopci, plnému pokojů, které většinou nikdo nepoužíval, a s výtahem, který pan Harrigan nenáviděl, ale kvůli artritidě a ischiasu ho musel používat. „Téda, tím jsi to zatraceně vystihl.“

Než vám povím o tom losu s velkou výhrou, o umírání pana Harrigana a o potížích, které jsem měl s Kennym Yankem v prváku na střední v Gates Falls, měl bych vám povědět, jak se vůbec stalo, že jsem chodil pracovat pro pana Harrigana. Mohl za to kostel. S tátou jsme chodili do Prvního metodistického v Harlow, což byl *jediný* metodistický kostel v Harlow. Býval tu ještě jeden kostel, pro baptisty, jenže ten v roce 1996 vyhořel.

„Někdo na oslavu narození dítěte odpaluje rachejtle,“ říkal táta. Nemohlo mi tehdy být víc než čtyři roky, ale pamatuji se na to – asi proto, že mě ohňostroje zajímaly. „Ale my s maminkou jsme si řekli, no co, na uvítanou ti zapálíme *kostel*, Craigstere, a byl to skvělý táborák.“

„Už nikdy takhle nemluv,“ napomínala ho moje matka. „Mohl by ti uvěřit a taky zapálit kostel, až bude mít vlastní dítě.“

Hodně spolu žertovali a já se smál, i když jsem ničemu nerozuměl.

Všichni tři jsme chodívali do kostela společně, v zimě naše boty vrzaly na udusaném sněhu, v létě naše sváteční střevíce zvedaly prach (a máma je otírala papírovým kapesníkem, než jsme vešli dovnitř), a já se vždycky držel levou rukou táty a pravou rukou mámy.

Byla to dobrá máma. Hrozně se mi po ní stýskalo i v roce 2004, kdy jsem začal pracovat pro pana Harrigana a ona už byla tři roky po smrti. Dnes, o šestnáct let později, mi stále chybí, i když mi její obličej v paměti vybledl a fotky ho oživují jen trochu. To, co se zpívá v té písničce o dětech bez matky, je pravda: mají to těžké. Měl jsem tátu rád a vždycky jsme spolu vycházeli dobře, ale ta písnička má pravdu i v jiném směru: je spousta věcí, kterým táta nemůže rozumět. Třeba jako na louce za domem uplést věneček ze sedmikrás, posadit vám ho na hlavu a říct, dneska nejsi jen tak nějaký chlapeček, jsi král Craig. Nebo mít radost, ale nedělat z toho žádnou velkou vědu – chlubit se a tak –, když ve třech letech začnete číst komiksy o Supermanovi a Spider-Manovi. Nebo si lehnout k vám do postele, když se uprostřed noci probudíte z noční můry, ve které vás honí doktor Octopus. Nebo vás obejmout a říct, že se to stává, když z vás nějaký větší kluk – například Kenny Yanko – málem vymlátí duši.

Toho dne by mi některé to objetí přišlo vhod. Mateřské objetí by toho dne možná hodně změnilo.

Nikdy se nechlubit tím, že čtu v tak raném věku, byl od mých rodičů dar – dar včasného poznání, že mít nějaký talent ještě neznamená, že jste lepší než kdokoli jiný. Ale brzy se to rozneslo, jak se tak stává v malých hnízdech, a když mi bylo osm, zeptal se mě reverend Mooney, jestli bych nechtěl o rodinných nedělích předčítat z bible. Možná ho lákalo, jak by to bylo neotřelé, protože jindy tuto poctu přenechával některému středoškolačkovi nebo středoškolačce. V tu neděli se četlo z evangelia svatého Marka a po bohoslužbě mi reverend řekl, že mi to šlo tak dobře, že bych mohl předčítat každý týden, jestli chci.

„Říkal, že malé pacholátko je povede,“ vykládal jsem tátovi. „Je to v knize Izajášově.“

Otec zamručel, jako by to s ním nijak nehnulo. Pak přikývl. „Dobrá, pokud budeš mít na paměti, že jsi posel a ne poselství.“

„Co?“

„Bible je slovo Boží, ne slovo Craigovo, takže ať ti to nestoupne do hlavy.“

Slíbil jsem, že nestoupne, a dalších deset let – dokud jsem neodešel na vysokou, kde jsem se naučil kouřit trávu, pít pivo a prohánět holky – jsem každý týden předčítal úryvek z bible. Předčítal jsem, i když mi bylo úplně nejhůř. Reverend mi dával odkazy na pasáže z Písma týden předem – kapitolu a verš, jak se říká. Ve čtvrtek večer na schůzce Společenství mladých metodistů jsem mu pak předával seznam slov, která jsem neuměl vyslovit. Tak se stalo, že jsem byl možná jediný člověk ve státě Maine, který nejenže uměl vyslovit Nabuchodonozor, ale také to hláskovat.

Jeden z nejbohatších mužů Ameriky se přistěhoval do Harlow asi tři roky předtím, než jsem začal se svým nedělním předčítáním Písma lidem starším než já. Jinými slovy se tu objevil na přelomu století, hned poté, co prodal své firmy a odešel do důchodu, a dřív než měl barák úplně hotový (bazén, výtah a vydlážděná příjezdová cesta přišly na řadu později). Pan Harrigan chodil do kostela každý týden, na sobě měl vždy vyšisovaný černý oblek s vytahanou zadnicí, doplněný jednou z těch jeho nemoderních úzkých černých vázanek, a s úhledně učesanými, prořídlými šedivými vlasy. Zbytek týdne se ty vlasy ježily různými směry, jako Einsteinovi po dni plném luštění kosmických záhad.

Tehdy používal jenom jednu hůl; opíral se o ni, když jsme vstávali, abychom zpívali žalmy, které si budu nejspíš pamatovat až do smrti... a při verši ze „Starého drsného kříže“ o vodě a krvi tekoucí z Ježíšovy rány na boku mi dodnes naskočí husí kůže, přesně jako při posledním verši „Stůj při svém muži“, kdy to Tammy Wynettová rozbalí naplno. Pan Harrigan ovšem ve skutečnosti nezpíval, což bylo dobře, protože měl nakřáplý, vřískavý hlas, a jen otvíral ústa. To měli s mým tátou společné.

Jednou v neděli na podzim roku 2004 (všechny stromy v našem koutu světa hýřily barvami) jsem četl z Druhé knihy Samuelovy a jako obvykle jsem předával farníkům poselství, kterému jsem skoro nerozuměl, ale věděl jsem, že reverend Mooney ho v kázání vysvětlí: „Ozdoba tvá, Izraeli, na tvých návrších skolena leží. Tak padli bohatýři! Neoznamujte to v Gatu, nezvěstujte to v ulicích Eskilounu, ať se neradují dcery filištínské, dcery neobřezanců ať nejásají.“

Když jsem si sedl do naší lavice, táta mě poplácal po rameni a zašeptal mi do ucha: *Tak to se ti povedlo*. Musel jsem si zakrýt pusou, abych schoval úsměv.

* * *

Následujícího dne večer, když jsme domývali nádobí (táta umýval, já utíral a uklízel), zabočil k našemu domu ford pana Harrigana. Jeho hůlka doťukala po schodech k našim dveřím a táta otevřel dveře těsně předtím, než stačil zaklepat. Pan Harrigan odmítl jít do obývacího pokoje a posadil se ke kuchyňskému stolu jako každý jiný soused. Přijal sprite, když mu ho táta nabídl, ale odmítl sklenici. „Piju ho z láhve, stejně jako to dělával táta,“ řekl.

Šel rovnou k věci, jelikož byl obchodník. Řekl, že pokud bude můj otec souhlasit, rád by mě najal, abych mu tak dvě nebo možná tři hodiny týdně předčítal. Platil by mi za to pět dolarů za hodinu. Může mi nabídnout plat za další tři hodiny, pokud se trochu postarám o jeho zahradu a budu vykonávat jiné domácí práce, jako odklizení sněhu ze schodů v zimě a utírání prachu tam, kde je to potřeba, a to po celý rok.

Dvacet pět, možná i třicet dolarů týdně, půlka jenom za čtení, což bych klidně dělal i zadarmo! Nemohl jsem tomu uvěřit. Okamžitě mě napadlo, že si našetřím na ten skútr, i když na něm nebudu moci legálně jezdit ještě sedm let.

Znělo to příliš dobře na to, aby to byla pravda, a bál jsem se, že otec odmítne, ale neodmítl. „Jenom mu nedávejte nic kontroverzního,“ vymínil si táta. „Žádné bláznivé politické věci a nic přehnaně násilného. Čte jako dospělý, ale je mu teprve devět, jen tak tak.“

Pan Harrigan mu to slíbil, napil se ještě spritu a mlaskl svými suchými rty: „Čte dobře, ano, ale to není hlavní důvod, proč ho chci najmout. On totiž *nedrmolí*, ani když textu nerozumí. To mi připadá pozoruhodné. Ne úžasné, ale pozoruhodné.“

Odložil sklenici, předklonil se a upřel na mě pronikavý pohled. Často jsem v těch očích viděl pobavení, ale jen málokdy vřelost, a nebyla v nich ani toho večera v roce 2004.

„K tomu tvému včerejšímu čtení, Craigu. Víš, co znamená ‚dcery neobřezanců‘?“

„Moc ne,“ odpověděl jsem.

„Já si to myslel, a přesto jsi dokázal do hlasu dostat ten správný tón hněvu a lamentace. Mimochodem, víš co je *lamentace*?“

„Když někdo brečí a tak.“

Přikývl. „Ale nepřeháněl jsi to. Nepřehrával jsi. To bylo dobré. Předčítač je prostředník, ne tvůrce. Pomáhá ti reverend Mooney s výslovností?“

„Ano, pane, někdy.“

Pan Harrigan se znovu napil spritu, vstal a opřel se o hůl. „Vyřid' mu, že se říká *Aškalón*, ne Eskiloun. Přišlo mi to legrační, ale mně stačí málo. Dáme si zkušební kolo ve středu, ve tři? Budeš mít do té doby po vyučování?“

Ze základní školy v Harlow jsem vyrážel v půl třetí. „Ano, pane. Ve tři to stihnu.“

„Řekněme do čtyř? Nebo je to moc dlouho?“

„To půjde,“ ozval se táta. Vypadal, že neví, co si má o tom všem myslet. „Jíme až v šest. Rád se dívám na místní zprávy.“

„Nenarušuje vám to trávení?“

Táta se zasmál, i když si nemyslím, že pan Harrigan skutečně žertoval. „Někdy ano. Nejsem fanda pana Bushe.“

„Je trochu pošetilý,“ souhlasil pan Harrigan, „ale aspoň se obklopuje lidmi, kteří rozumějí obchodu. Ve středu ve tři, Craigu, a přijď včas. S opozdilci nemám trpělivost.“

„A nic pikantního,“ dodal táta. „Na to má dost času, až bude starší.“

Pan Harrigan slíbil i tohle, ale předpokládám, že muži, kteří rozumějí obchodu, rozumějí také tomu, že sliby je snadné hodit do koše, jelikož se dávají zadarmo. Ovšem na *Srdci temnoty*, první knížce, kterou jsem mu předčítal, nic pikantního určitě nebylo. Když jsme ji dočetli, pan Harrigan se mě zeptal, jestli jí rozumím. Nemyslím, že se mě snažil poučovat, byl prostě zvědavý.

„Všemu ne,“ odpověděl jsem, „ale ten Kurtz byl fakt cvok. Tohle mi došlo.“

Nic pikantního nebylo ani na další knížce – *Silas Marner* byl prostě nuda, dle mého skromného mínění. Ale ta třetí se jmenovala *Milenec lady Chatterleyové* a ta mi rozhodně otevřela oči. Psal se rok 2006, když jsem byl představen Constance Chatterleyové a jejímu nadrženému hajnému. Mně bylo deset. Po všech těch letech si pamatuji verše „Starého drsného kříže“ stejně živě jako Mellorse, když hladil lady a mumlal: „Seš tak krásná.“ Dozvědět se, jak se k ní choval, může klukům jedině prospět a je dobré si to pamatovat.

„Rozumíš tomu, co jsi právě četl?“ zeptal se mě pan Harrigan po jedné zvlášť žhavé pasáži. Opět byl pouze zvědavý.

„Ne,“ odpověděl jsem, ale nebyla to tak úplně pravda. Pochopil jsem mnohem líp, co se děje mezi Oliem Mellorsem a Connie Chatterleyovou v lese, než co se děje mezi Marlowem a Kurtzem v Belgickém Kongu. Je těžké porozumět sexu – to jsem pochopil, ještě než jsem se dostal na vysokou –, ale mnohem těžší je porozumět šílenství.

„Dobrá,“ pravil pan Harrigan, „ale pokud se tvůj otec zeptá, co čteme, navrhuji, abys mu odpověděl *Dombey a syn*. Což stejně budeme číst příště.“

Můj otec se nezeptal nikdy – přinejmenším ne na tuhle knihu – a mně se ulevilo, když jsme se přesunuli k *Dombeymu*, což byl první román pro dospělé, o němž si pamatuji, že se mi opravdu líbil. Nechtěl jsem tátovi lhát, bylo by mi z toho hrozně, i když jsem si jistý, že pan Harrigan by s tím žádný problém neměl.

Pan Harrigan měl rád, když jsem mu četl, protože se mu snadno unavily oči. Nejspíš nepotřeboval, abych mu zaléval květiny, podle mě by to ochotně udělal Pete Bostwick, který mu sekal akrový trávník. A Edna Groganová, hospodyně, by ráda oprašovala i jeho početnou sbírku starožitných sněhových koulí a skleněných těžítek, ale byla to moje práce. Většinou se mu prostě líbilo, že jsem poblíž. Nikdy mi to neřekl, teprve až krátce před smrtí, ale já to věděl. Jenom jsem nevěděl proč a vlastně si tím nejsem jistý ani teď.

Jednou, cestou z oběda u Marcela v Rocku, se táta najednou zeptal: „Nesahá na tebe Harrigan někdy způsobem, který se ti nelíbí?“

Čekala mě ještě řádka let, než si budu moct vypěstovat pod nosem náznak knírku, ale věděl jsem, na co se ptá; učili jsme se o „nebezpečných cizincích“ a „nevhodném dotýkání“ už ve třetí třídě, Kriste Pane.

„Myslíš, jestli mě ošahává? Ne! Jéžíš, tati, on není gay.“

„Dobře. Nemusíš se tak rozčilovat, Craigstere. Musel jsem se zeptat. Protože jsi tam nahoře dost často.“

„Kdyby mě ošahával, mohl by posílat aspoň dvoudolarové losy,“ řekl jsem a tátu to rozesmálo.

Vydělával jsem si asi třicet dolarů týdně a táta trval na tom, abych si aspoň dvacet z nich odkládal na svůj spořicí účet na vysokou. Což jsem dělal, i když jsem to považoval za strašnou blbost; v době, kdy i začátek dospívání vypadá celé věky daleko, může vysoká škola působit jako z jiného života. Deset dolarů týdně bylo stále jmění. Něco jsem utratil za burgery a koktejly z obědového pultu v Howieho marketu, a většinu za staré paperbacky v Dahlieho knižním antikvariátu v Gates Falls. Ty, které jsem si kupoval, nebyly nijak náročné, na rozdíl od těch, které jsem četl panu Harriganovi (dokonce i *Lady Chatterleyová* byla těžká, když Constance a Mellors zrovna neskotačili). Líbily se mi detektivky a kovbojky jako *Přestřelka v Gila Bend* a *Stezka rozpáleného olova*. Předčítání panu Harriganovi bylo zaměstnání. Žádná dřina, ale přece jen práce. Knižka jako *Jednou v pondělí jsme je všechny zabili* od Johna D. MacDonalda byla čirá radost. Říkal jsem si, že bych

si peníze, které nešly na studijní fond, měl šetřit na nový mobil od Applu, co šel do prodeje v létě 2007, ale byl drahý, nějakých šest stovek, a s deseti dolary týdně by mi to trvalo víc než rok. A když je vám teprve jedenáct nebo dvanáct, je rok hodně dlouhá doba.

Kromě toho mě lákaly ty staré paperbacky s barevnými obálkami.

O vánočním ránu roku 2007, tři roky poté, co jsem začal pracovat pro pana Harrigana a dva roky před jeho smrtí, na mě pod stromečkem čekal jenom jeden dárek a táta mi řekl, abych si ho nechal až na potom, až se sám dostatečně pokochá vestou s kašmírovým vzorem, trepkami a dýmkou bryerkou, které jsem mu dal. Když jsme to měli za sebou, strhl jsem obal ze svého dárku a zařval radostí, když jsem uviděl, že mi daroval přesně to, po čem jsem toužil: iPhone, který uměl takovou spoustu věcí, že vedle něj vypadal telefon v autě mého otce jako starožitnost.

Od té doby se toho hodně změnilo. Dnes je ten iPhone, který mi dal otec k Vánocům roku 2007, stejnou starožitností jako společná linka pro pět účastníků, o níž mi vyprávěl při vzpomínání na dětství. Došlo k tolika změnám, tolika vylepšením, a hrnuly se tak rychle. Můj iPhone k Vánocům měl jen šestnáct aplikací a byly v něm už nastavené. Jedna z nich byl YouTube, protože tehdy se Apple a YouTube kamarádily (to se změnilo). Další se jmenovala SMS, což byly primitivní textové zprávy (žádné emotikony – to slovo ještě nebylo vynalezeno – leda jste si je vyrobili sami). Byla v něm aplikace s předpovědí počasí, která se obvykle mýlila. Ale mohli jste si zatelefonovat z něčeho tak malého, že se vám to vešlo do kapsy u kalhot, a co bylo ještě lepší, mělo to Safari, které vás spojovalo s vnějším světem. Když vyrůstáte ve vesnici jako Harlow, kde není ani jeden semafor a jsou tam jen prašné cesty, pak je svět tam venku zvláštní a vábívé místo a toužíte se ho dotknout způsobem, jakému se celostátní televize nedokáže vyrovnat. Aspoň já po tom toužil. Všechny ty věci jste měli u špiček prstů, díky americkým telekomunikacím a Steveovi Jobsovi.

Byla tam ještě další aplikace, díky níž jsem si vzpomněl na pana Harrigana i onoho prvního radostného rána. Bylo to něco mnohem suprovějšího než satelitní rádio v jeho autě. Aspoň pro chlapíka jeho typu.

„Díky, tati,“ objal jsem ho. „Strašně moc ti děkuju!“

„Jenom to s tím nepřeháněj. Telefonní poplatky jsou astronomické a já to budu hlídat.“

„Však ony zlevní,“ řekl jsem.